

A

MAGYAR KURIR

lélhivatalos egyházi lap
magánszemélyek által is előfizethető.

Megrendeléseket erre a címre kell
küldeni:

Magyar Kurir, Budapest, Pf. 41. 1364
Az évi előfizetés díja 480.- Ft, de ki-
sebb részletekben is előfizethető.

A lap hírügynökségi kiadványok for-
májában, sokszorosított lapokon jele-
nik meg naponta, az előfizetők heten-
ként postán kapják kézhez.

A Kurir a világegyház és a magyar
egyházi élet híreit adja. Böven tájékoz-
tat a Szentatya megnyilatkozásairól, a
Szentszék tevékenységéről, a külön-
böző helyi egyházak életéről. Cikk-
ismertetései, konferenciákról, előadá-
sokról készült beszámolóit a keresztény
gondolkodás irányait vázolják.

Egyházmegyei tudósítói, a püspöki
körlevelek ismertetései révén képet ad
a hazai egyházi eseményekről, jelensé-
gekről.

Homíliavázlatok nemcsak a lelkipász-
torok, hanem az igényes hívők számára
is a vasárnapi felkészüléshez nyújtanak
segítséget.

Minthogy életem végén járok 90 évemmel, s
egyre gyengülök, nem remélhetem, hogy a jö-
vő félévben előfizethetek a Vigiliára. En elő-
fizettem és olvastam születésétől kezdve nap-
jainkig; azért fölhasználom az alkalmat, hogy
köszönetet mondjak a tisztelt szerkesztőség-
nek azért a sok szép, nemes és nívós keresz-
tény szellemű írásért, amelyeket közölt.

Szabó Károly
ny. tanár

Itt hívjuk fel olvasóink és az érdeklődők fi-
gyelmét arra, hogy lapunk régebbi számai a
Vigilia Kiadóhivatalában megvásárolhatók.

A VIGILIA postájából

ETIKA ÉS PÁRBESZÉD (1983. novemberi számunk)

Kivételesen nagy érdeklődéssel olvastam a lap
novemberi számát. Olyan szám ez, ami már
régóta esedékes. Szeretnék ezért néhány sor-
ral reagálni rá, erősítve a jószándékot.

Horváth Pál filozófus cikkének zárómonda-
ta szerint „csak világtörténelmi távlatban re-
mélhetünk választ” arra a kérdésre, „vajon
melyik fél (a marxizmus vagy a kereszténység)
végső hipotézisei bizonyulnak igaznak”. Ezt ő
a gyakorlatlótól reméli.

Bálint B. András még világosabban fogal-
maz: „A marxisták a maguk oldaláról nem azt
tekintik problémának, létezik-e Isten vagy
sem, hanem hogy a hívő emberek milyen tár-
sadalmi értékeket és erkölcsi alapelveket von-
nak le maguknak a természetfölötti Léte-
zéből.”

Azt hiszem, nemcsak a magam véleményét
fejezem ki, ha leírom, hogy a keresztények ré-
széről nem az a fő kérdés: milyen gazdasági
rendben kell élniük, hanem hogy biztosítva
van-e az erkölcsi értékek közbecsülése, a val-
lásszabadság, a lelkiismereti szabadság, az
igazságosság, az igazságos jövedelemelosztás
stb. Ennek igénye a marxista elvekkel sem el-
lenkezik. A dialógus lehetősége elvileg nyitott,
és nem kilátástalan próbálkozás az etika terü-
letén való együttműködés sem.

Míg az ateizmust a keresztények sohasem
fogadhatják el, mert vele hitük létalapja sem-
misülne meg, addig a szocializmus gazdasági
elvei talán jobban összeférnek hitbeli elveik-
kel minden más eddigi gazdaságpolitikai rend-
szerénél, még a feudalizmust is beleértve.

Észre kell venni végre: a keresztény gon-
dolkodás eddig sohasem alkotott gazdasági
vagy politikai rendszert. De együtt élt annak
különböző formáival. Arra törekedett csupán,
hogy e rendszerekben a maga erkölcsi érté-
keit a közösség, a társadalom javára elter-
jessze. (Itt csak a földi vonatkozást tekintve.)
Eszmeileg tehát nem kötődik egy rendszer-
hez sem, még ha történelmi szükségszerűség-
ből össze is fonódott egyikkel-másikkal. Fenn-
tartom ezt az állítást akkor is, ha a kívülállók
és a keresztények nagy része ma is a feudaliz-
musban látja a keresztény elvek földi megva-
lósulását, még a valamikori egyházi államot is
ideértve. E nézetből annyit mégis igaz, hogy a
feudalizmusban volt az egyháznak a legna-
gyobb lehetősége a hitnek és erkölcsi elveinek
terjesztésére és általános elismertetésére.

Másrészt nem lehet csodálkozni azon, hogy
a kívülállók a különböző, a hit elveit eltorzító

botrányos tényekből, esetekből mérték le és ítéltek meg a keresztény hit értékeit és elvetették anélkül, hogy valódi lényegét felismerték és megértették volna.

A dialógus lehetséges, és a dialógusra szükség van. A kiéleződött nemzetközi helyzet éppen úgy sürgeti ezt, mint a gazdasági fejlődés szükségessége, ami mindenképp sokkal nagyobb önállóságot és a vele együtt járó sokkal nagyobb felelősséget és erkölcsi tartást igényli.

Ha a gazdasági területen lehet és van együttműködés, miért ne lehetne a tőle alig szétválasztható etikai magatartás kimunkálásában?

De azt hiszem, teljesen elhibázott lenne valamiféle erkölcsi kódex összeállítására való törekvés. Am nagyon is lehetségesnek gondolom az együttműködést egy minimális programban. Ide tartozna az állapotbeli kötelezettségek (közéleti, munkahelyi, családi, közlekedési stb.) etikai értékeinek általános terjesztése és becslése, valamint a korrupció elleni küzdelem. Sok felesleges anyagi kártól, vesztéstől kimélné meg az államot és erősítené a közmegegyezést.

Együttműködés etikai téren éppen olyan hasznos lehetne az államnak, anyagi hasznot is értve alatta, mint a gazdasági együttműködés, és kár volna előítéletek miatt elvetni vagy halogatni.

Juhász Bálint

SZÖG ÉS OLAJ Pilinszky a Vigilia kiadásában

Pilinszky a rá jellemző szerénységgel saját költészetéről egyáltalán nem beszél az írásokban. A modern és klasszikus magyar és világirodalom nagyjairól azonban épp eleget irt ahhoz, hogy költészet- és irodalomeszményét világossá tegye. S az írások természeténél és rendeltetésénél fogva szűkebb értelemben ars poetica jellegű megjegyzések is ritkán hangza-

nak fel; egyetemes érvényű világnézetébe beágyazott inkább filozofikus igényű és a műteremtés általános emberi feltételeinek kérdéseivel érintkező típusú megjegyzéseket találhatunk nála. Ezek alapja kétségtelenül a modern katolicizmus világnézete, melyre ugyan a hatvanas évek közepe óta, Simone Weil életművének megismerése óta erősebben hatnak a misztika tanai, de alapvető hangsúlyátrendeződés ennek hatására sem következik be. Számára már korábban is az Isten az egyetemes szeretet, Jézus ez önfeláldozó és megváltó szeretet emanációja, emberi testet és sorsot öltő, egyetemes érvényű példája s a misztikus tanokkal való alaposabb ismerkedés nyomán legfeljebb valamivel nagyobb nyomatékot kap az unio mystica, az egyetemes szeretetbe való beleolvadás igénye. Sokkal erősebb azonban az emberi sorsok, a másik iránti affinitása, hogysem valami kizárólagosan az egyes ember és az isteni szeretetelv között lehetséges kapcsolatok feltérképezésével, megjelenítésével beérné.

Csetri Lajos:

Adalékok Pilinszky poétikájához
Tiszatáj 1983/12.

ELHUNYT KESZEI ISTVÁN

Szomorú szívvel tudatom, hogy bátyám Keszei István, életének 48. évében, hosszú szenvedések után, 1984. január 26-án, Párizsban elhunyt.

Elhamvasztása Párizsban lesz s hamvai minden valószínűség szerint, hazatérnek magyar földbe. Ezen óhajának többször adott kifejezést.

Magyar költő volt. Csak az volt. Egyetlen kötete a Pax Romana gondozásában, 1979-ben jelent meg *Angyali merénylet* címen. Talán ennek a merényletnek lett az áldozata.

Nyugodjék békében, angyalok között.

Keszei Imre
Overijse (Belgium)